

Настоящият раздел съдържа преглед на съдебната система в Италия.

#### Организация на правосъдието — съдебна система

Италианската съдебна система е основана на гражданското право.

Функцията на съдия, както и тази на прокурор, се упражнява от членове на съдебната власт. Административната функция се поема от Министерството на правосъдието.

Съдебната функция може да се раздели на следните области:

Обикновена гражданскоправна и наказателноправна

Административна

Счетоводна

Военна

Данъчна

Юрисдикцията по административни въпроси се упражнява от регионални административни съдилища (Tribunali Amministrativi Regionali или TAR) и от Държавния съвет (Consiglio di Stato).

Юрисдикцията по счетоводни въпроси се упражнява от Държавната сметна палата (Corte dei conti). Службата на нейния главен прокурор е установена в същия орган.

Юрисдикцията по данъчните въпроси се упражнява от провинциалните данъчни комисии и от районните данъчни комисии.

Юрисдикцията по военни въпроси се упражнява от военните съдилища, военно-апелативния съд, надзорния военен съд, военни прокурори при военните съдилища, главни военни прокурори при военно-апелативния съд и главния военен прокурор при Касационния съд.

Юрисдикцията по обикновени гражданскоправни и наказателноправни въпроси се упражнява от магистрати, принадлежащи към правния ред, който е разделен на съдии от една страна и на магистрати на прокурорската служба от друга страна, изпълняващи съответно ролите на съдии и следователи.

#### Администрация на съдилищата

Конституцията възлага на Министерството на правосъдието, измежду правителствените структури, отговорността за администрацията на съдилищата поради неговата специална функция, роля и връзка със съдебната система.

След много труден публичен изпит магистратите се назначават към съдилища в определена област на компетентност, според направения от тях избор. Те не могат да бъдат назначавани, повишавани, отзовавани, прехвърляни или наказвани без разискване от страна на Consiglio Superiore della Magistratura или CSM (върховния съвет на магистратите) и със специални гаранции за защита.

Всички въпроси, свързани с магистрати, трябва да се разглеждат от CSM, който защитава независимостта на магистратите и техния статут.

Президентът на Италианската република също така оглавява CSM.

Министерството на правосъдието извършва своите административни и организационни функции на две равнища:

В рамките на централните структури (dipartimenti), предимно в Рим, както и в местни секции, относно специални области на компетентност

В съдебни служби, трибунали, съдилища и т.н.

Административната функция е отговорна и за персонала, назначаван към съдебните служби.

На най-висшите равнища на съдилищата (или прокурорските служби) стои:

Главен магистрат, който отговаря за съдебната система и има последната дума по решения на службата

Ръководител на съда (dirigente), който има задачата да организира съдебни услуги за обществеността и вътрешна помощ за съдии и прокурори.

Ръководителят на съда е най-висшестоящата длъжност в административния персонал.

#### Видове съдилища – кратко описание

Съдилищата са организирани, както следва:

##### Първа инстанция

Мирови съдии (giudici di pace) — които са почетни (непрофесионални) съдии. Те разглеждат гражданскоправни и наказателноправни въпроси с ниска важност

Съдилища или трибунали (tribunali) — разглеждат по-сериозните случаи

Наказателната служба (ufficio di sorveglianza) — разглежда дела на първа инстанция, включващи наказателно (углавно) правосъдие (въпроси, свързани със затворници, осъждания и т.н.)

Съд за непълнолетни правонарушители (tribunale per i minorenni)

##### Втора инстанция

За обжалване на първото решение по фактическите основания и тълкуването на закона:

Апелативни съдилища (corte d'appello)

Наказателни трибунали (tribunale di sorveglianza) — съдилища от втора инстанция (и, по някои специални въпроси, първа инстанция) по въпроси, свързани с наказателно правосъдие

##### Трета инстанция

За действия срещу нарушения на закона на най-високото равнище:

Върховен съд (corte di cassazione) — с цялостна компетентност и последна инстанция

В рамките на основните трибунали има и специални секции. Съдилищата със съдебни заседатели (corti d'assise) заседават с двама професионални съдии и шестима съдебни заседатели. Съдебните заседатели се избират сред гражданите, за да служат за кратки периоди, да сътрудничат и представляват различните прослойки на обществото. Тези съдилища вземат решения по тежки престъпления (убийства, тежки нападения и други подобни).

Магистратите, които изпълняват ролята на прокурорите в съдебните процеси, са:

Главни прокурори от първа инстанция (procuratore della Repubblica presso il Tribunale) и техните заместници (sostituti procuratori)

Главни прокурори от втора инстанция (procuratore generale presso la Corte d'appello) и техните заместници (sostituti procuratori generali)

Главният прокурор при Върховния съд (procuratore generale presso la Corte di cassazione) и неговите заместници (sostituti procuratori generali)

В Италия ролята на прокурора се изпълнява от кариерни магистрати, които упражняват своите функции под надзора на началника на тяхната служба. Това е като вид йерархия, която се прилага само за прокурорските служби.

#### Йерархия на съдилищата

|                     | Гражданскоправна юрисдикция       | Наказателноправна юрисдикция      | Юрисдикция за непълнолетни правонарушители | Наказателна юрисдикция                   |
|---------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------|
| I-ва степен         | Миров съдия                       | Миров съдия                       | Съд за непълнолетни правонарушители        | Наказателна служба /наказателен трибунал |
| II-ра степен        | Трибунал                          | Трибунал                          | Специализирана секция на апелативния съд   | Наказателен трибунал                     |
|                     | Апелативен съд                    | Апелативен съд                    |                                            |                                          |
| Нарушение на закона | Върховен съд (или Касационен съд) | Върховен съд (или Касационен съд) | Върховен съд (или Касационен съд)          | Върховен съд (или Касационен съд)        |

#### Бази данни с правна информация

Уебсайтът на [Министерството на правосъдието на Италия](#) съдържа информация относно съдебната система, Министерството на правосъдието, съответните компетентности и данните за връзка с различни служби.

Уебсайтът на [Върховния съвет на магистратите](#) предлага информация относно италианската съдебна система на италиански, английски и френски език.

И двата уебсайта са достъпни без заплащане.

Последна актуализация: 18/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.